

MOS
duurzame
scholen
straffe
scholen

Terra is ziek

Terra, de aarde, is ziek.

‘Snuf snuf. Hatsjie! Au! Wat kriebelt en prikt er toch op mijn arme lijfje?’

Terra draait zich naar Laura, de zon. Terra en Laura zijn dikke vriendinnen.

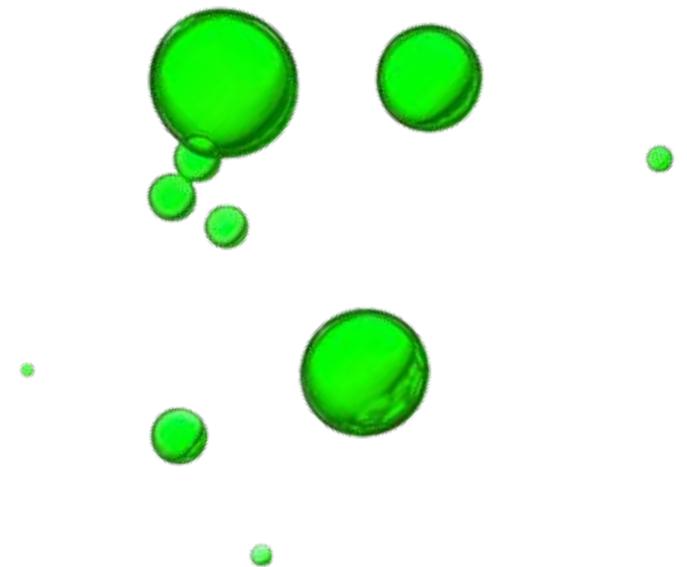
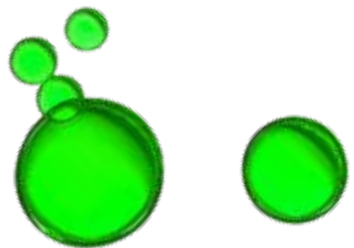
‘Laura, ik heb een probleem. Ik voel me niet goed in mijn vel.

Het lijkt wel alsof ik een griepje heb, maar het is niet helemaal hetzelfde.

Wat is er toch met mij aan de hand?’

Laura is heel erg slim. Ze is bezorgd om haar vriendin.

‘Tja, dat vind ik een moeilijke. Kan je me vertellen wat je precies voelt?’

‘Niet zo heel lang geleden was ik gelukkig. Ik hield van de mooie bloemen, vlinders, vogels, en alle andere dieren die op mij leefden. Ja, ik mag wel zeggen dat ik het goed had.

Toen kwamen de mensen. Geen probleem, want ik heb plaats genoeg.

Maar het lijkt wel alsof ik me sindsdien niet meer zo lekker voel. Het kriebelt overal op mijn vel. Het lijkt wel koorts, maar dat is het niet. Hier heb ik het koud, daar heb ik het dan weer te warm. Op de ene plaats staat mijn huid precies in brand, en op een andere plaats gutst het zweet als regen van mij af!’

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wie is er ook al eens ziek geweest? Hoe voelde je je toen?
- Is de dokter toen langs geweest?
- Wat zou er mis kunnen zijn met Terra?

‘Zonnewonnewat, eigenaardig is dat.’ antwoordt Laura en ze kijkt daarbij bedenkelijk. Ze houdt van Terra en wil dat ze het goed heeft.

‘Vertel eens, wanneer is het ook alweer begonnen?’

‘Dat zal zo’n tweehonderd jaar geleden zijn, denk ik. Zowat van de ene dag op de andere verscheen er plotsklaps zwarte rook op mijn buik.

Mijn dekentje, dat ervoor zorgt dat er niet teveel warmte op mijn lijf blijft hangen, moest ervan hoesten. Het leek een beetje op een vulkaanuitbarsting, maar het was niet helemaal hetzelfde.’ Terra zucht en kijkt sip.

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wat is de zwarte rook, waar Terra van spreekt?
- Hoe zit het met haar dekentje? Wat zou dat zijn?
- Waarom heeft Terra een dekentje nodig?
- Hoe zou het dekentje van Terra er (kunnen) uitzien?
(hier kan je bv. een knutselactiviteit aan koppelen)

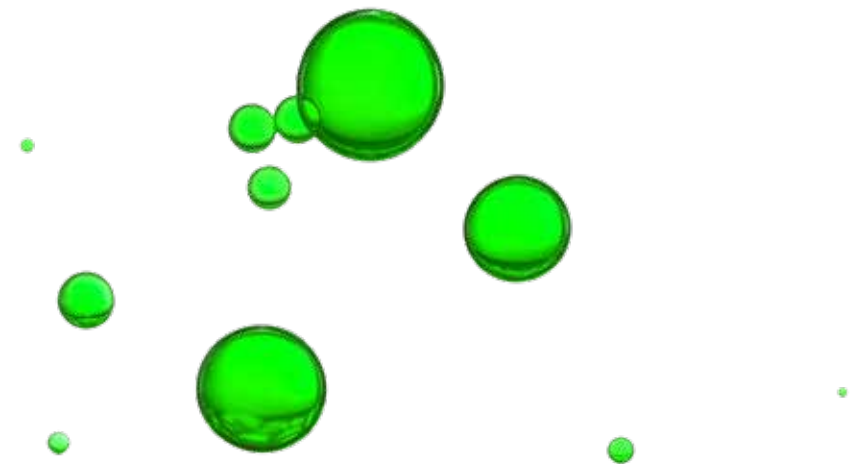
‘Zonnewonnewat, het wordt steeds eigenaardiger.’ herhaalt Laura. ‘Dat vraagt om verder onderzoek.’ En ze tovert een stethoscoop en een kanjer van een vergrootglas tevoorschijn.

Laura luistert geconcentreerd met de stethoscoop op de buik van haar vriendin. Ze lijkt wel een dokter! ‘En, wat hoor je?’ vraagt Terra. ‘Vooral veel gerommel en gestommel.’ mompelt Laura. Het lijkt wel alsof er ontelbaar veel mieren over je lijf kriebelen. Jij kent je lichaam het beste. Weet je wat dat zou kunnen zijn?’

MOGELIJKE ACTIVITEITEN

- Tik ergens een stethoscoop op de kop. Laat de kinderen naar elkaars hart luisteren (Wat hoor je?). Laat ze ook eens naar bomen luisteren (Wat hoor je?). Hier kan je met hen filosoferen (Leven bomen? Hebben ze een hart? Kunnen ze met elkaar spreken? Kunnen ze pijn voelen? ...).
- Laat de kinderen met een vergrootglas op onderzoek gaan. Laat ze elkaar en verschillende soorten voorwerpen van dichtbij bekijken. Vergeet zeker niet om ook bloemen, mieren, lieveheersbeestjes, ... door het vergrootglas te bekijken. Een nieuwe wereld gaat voor hen open!

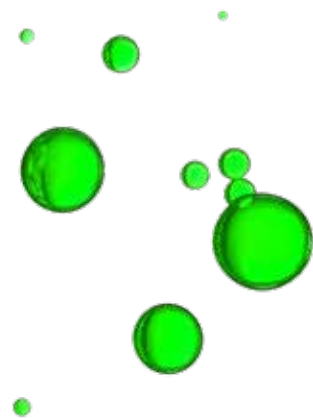

‘Dat zullen de mensen wel zijn.’ antwoordt Terra. ‘Die zijn nogal actief de laatste tijd.’

‘Zozo, en wat doen die zoal?’ vraagt Laura.

‘Bwah,’ zegt Terra. ‘sinds ze onder mijn vel steenkool en aardolie ontdekten, bouwen ze fabrieken om van alles en nog wat te maken. Ik moet zeggen, die mensjes kriebelen er op los!’

‘Zonnewonnewat, echt raar is dat!’ roept Laura ‘Daar wil ik het fijne van weten.’ En ze neemt haar vergrootglas om al die kriebelende activiteiten van nabij te bestuderen.

‘Maar, wat is dat?! Die mensen timmeren en bouwen, ze slepen en sjouwen, het lijkt wel alsof ze geen seconde tot rust komen!’

Plotsklaps schrikt Laura zich een hoedje. Een vliegtuig scheert rakelings langs haar neus. ‘Ik zie auto’s en vliegtuigen, mensen die bossen omhakken en afbranden, en massa’s koeien die scheetjes en boertjes laten. Dat zorgt voor vieze gaswolken. Die zijn onzichtbaar en je kan ze ook niet ruiken. Dat kan niet goed zijn!’

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wat is steenkool? Wat is aardolie? Waar komt dat vandaan?
- Waar komen die gaswolken vandaan, denk je?
- Waarom is dat niet goed voor Terra?

Laura gaat verder op onderzoek en volgt de gaswolken die naar boven stijgen.

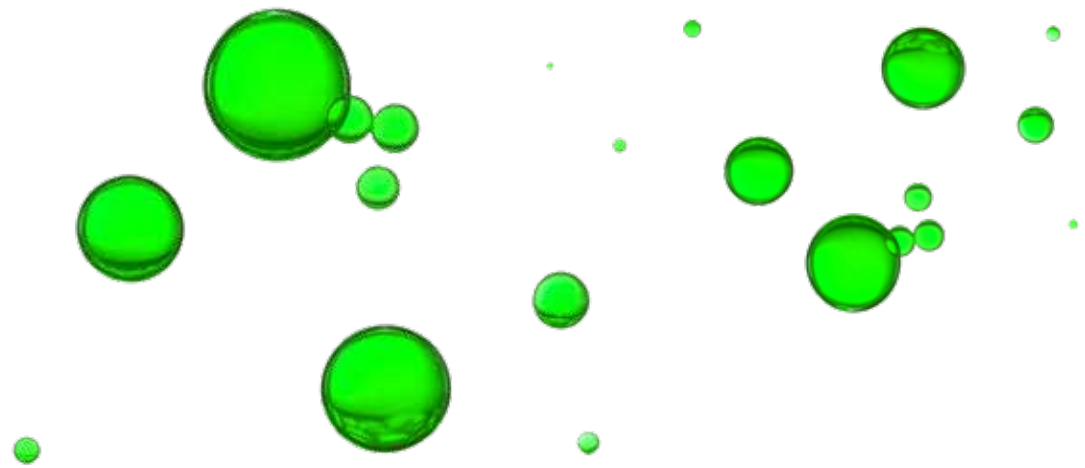
‘Hé, het lijkt wel alsof die vele, vieze gaswolken zich in jouw dekentje ophopen! Hoe meer van deze vieze gassen, hoe warmer je het krijgt. Je dekentje groeit en groeit, en wordt alsmaar dikker!

Geen wonder dat je het zo warm krijgt. Jouw warmte kan niet meer weg en blijft tegen je huid kleven. Je warmt op! Het lijkt wel op een super dikke jas die je niet meer kan uitdoen!

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wat gebeurt er met jou als mama/papa een te dik dekentje op je bed legt? (warm, zweten, slecht slapen)

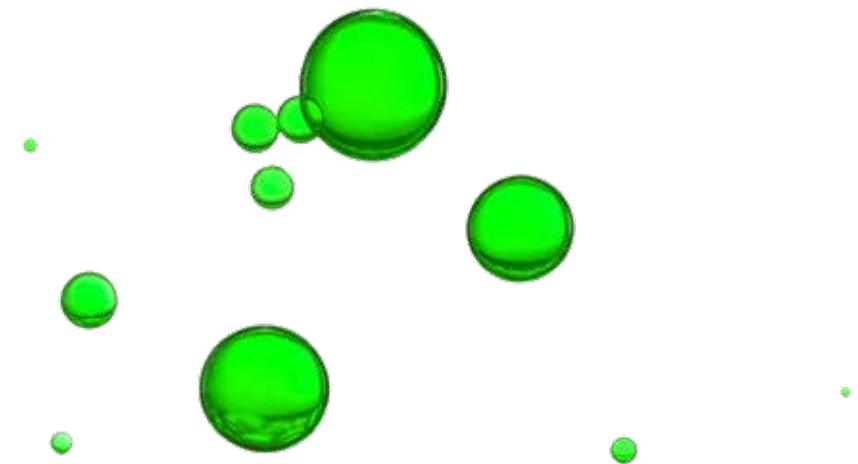

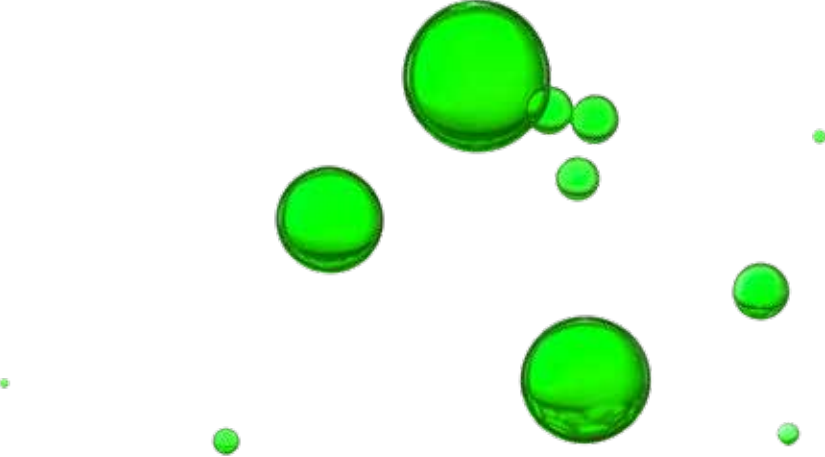
‘Oeijoeijoei! Wat moet ik nu doen?’ jammert Terra ‘Ik dacht al dat er iets niet in de haak is.’

‘Zoals ik het zie,’ denkt Laura hardop, ‘ben je al aan het veranderen door deze ziekte.’

Op sommige plaatsen maak je het droger, op andere laat je het dan weer meer regenen, en op nog andere plaatsen smelt het ijs omdat je warmte niet weg kan. Maar of dit goed zal blijven gaan..?’

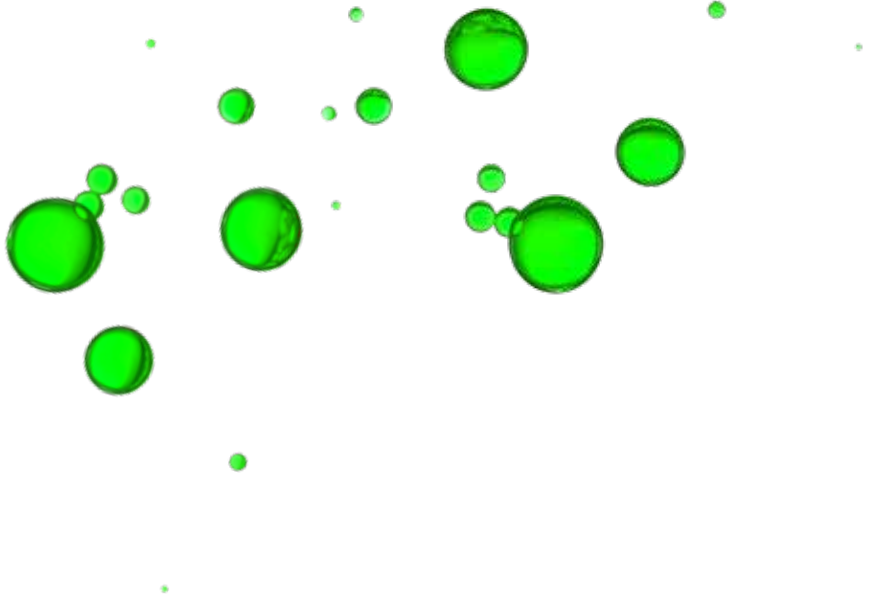

‘Maar wacht eens!’ roept Laura ‘Wat zie ik daar?!’ En ze kijkt nog eens extra goed door haar vergrootglas. ‘Sommige mensen nemen niet langer de auto, maar gaan te voet of met de fiets.

Anderen eten dan weer minder vlees.’ ‘En, is dat dan goed?’ vraagt Terra aarzelend. ‘Maar natuurlijk!’ knikt Laura enthousiast. ‘Want minder vieze gaswolken in de lucht betekent dat jouw dekentje zich kan herstellen, en dan word je terug gezond.’ ‘Jip-pie!’ roept Terra, nu ook enthousiast ‘Ik voel me precies al een beetje beter.’

“Je bent er nog lang niet.” zegt Laura ‘Je bent stevig ziek en dat vraagt een lang herstel. Maar als de mensen die op jou wonen minder vieze gaswolken uitstoten en veel bomen aanplanten, zal je terug beter worden.’ ‘Ik hoop dan maar dat de mensen slim zijn en snel tot actie over gaan,’ antwoordt Terra, ‘want zelf kan ik daar weinig aan veranderen. Zij zullen het zelf moeten doen.’ ‘Weet je wat?’ zegt Laura ‘Ik vraag het alvast aan de kinderen die nu aan het luisteren zijn.’ ‘Hey, hey daar, kinderen! Willen jullie Terra helpen om terug beter te worden?’ (einde)

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Dat ziet er precies niet zo goed uit voor Terra (en voor ons)! Wat denk je zelf? Wat vind jij ervan? Kunnen we Terra helpen? En wat kunnen wij dan doen om haar (en onszelf) te helpen?

TIPS

- Blijf niet bij de pakken zitten. Grijp dit verhaaltje aan om met de kinderen leuke acties te bedenken (bv. fietsacties, energiekapiteins, minder afval thuis en op school, een biologisch moestuintje, ...).
- Laat Terra, Laura, en het dekentje regelmatig terug aan bod komen.
- Maak een maquette van een (zieke) aarde en een zon die wil helpen.

Terra is ziek

DOELGROEP: 3de kleuters – 2de leerjaar

FIGURANTEN

- Een zieke aarde die sip kijkt, koortsig is, zweet, ...
- Een bezorgde zon die inzit met haar vriendin.

DE SCHRIJVER: Herwig Kevelaerts

DE ILLUSTRATOR: Fatinha Ramos